

Direkte såning efter otte år med faste kørespor

Gårdejer Jan Jönsson
Lydinge lantbruk AB
lydinge@gmail.com

Efter nio år med CTF

Det finns många sätt att bedriva jordbruk på och på varje plats finns olika förutsättningar och möjligheter som skiljer sig så mycket åt att det vore märkligt om det bara finns ett sätt att göra det optimalt på.

För en del av oss är det bristen på vatten som är det största problemet och för andra kan det vara ett överskott av vatten som gör det svårt. Kunde vi kontrollera vattentillförseln så vore det mycket enklare att vara lantbrukare.

Regnet kommer när det kommer och det ända vi kan göra är att skapa förutsättningar i jorden för att hålla den fuktig, men inte mättad med vatten.

Varje bearbetning i marken som görs medför oftast en påverkan på den jämnvikt som råder i markytan vad gäller vatten och luft. En del av ytan luckras men en del utsätts för höga tryck varvid hålrummen för vatten och luft försvinner.

En del jordarter tål det bättre, andra inte. Axeltryck över 6 ton skadar alla jordarter.

Kontrollerad trafik är öppningen som leder vidare

Med dagens teknik så måste vi köra på jorden för att kunna utföra de arbeten som vi vill ha gjort. Med att köra i samma spår minimerar vi skadan på marken i förhållande till ytan vi brukar. Utmaningen i att välja ett sådant system ligger i att förstå hur stor skillnad det kan bli på just den marken som du brukar.

För oss innebar det en väsentlig skillnad på hur jorden betedde sig när den slapp onödig packning, förändringarna på den styvaste jorden går mycket fort och pågår allttjämt efter snart tio år med CTF. På den lite behagligare jorden har det tagit lite fler år innan vi kunnat se tydliga förbättringar. Det är främst det biologiska livet i marken som har ökat markant.

Framförallt är det mängden daggmaskar av olika arter som har ökat i antal.

Den tydliga förbättringen i marken leder till att vi har börjat gå ifrån kultivering på ca halva arealen så här långt och kan nu klara oss med mini bearbetning i den allra översta delen av matjorden. Strip-till sådd av raps och direkt sådda böner utan föregående bearbetning bidrar till de största besparingarna på jordbearbetningarna och med gott resultat.

Intresse ökar när man ser att det gör skillnad att byta system

När jorden svarar så väl på den minskade trafiken blir tidigare områden med problem snarare områden med möjligheter och med hjälp av VRA (varierad tilldelning), kan de delarna av fältet producera mycket bättre än tidigare.

Om strukturen förbättrats och i viss mån fått områden som man trodde hade dålig dränering att börja fungera igen så är det också på en del platser tydligt att man inte kommer vidare utan att arbeta med dräneringen. En stor del av tidsvinsterna i systemet kan läggas på att arbeta med underhåll av- och ny dränering.

Markens förbättrade struktur och porsystem bidrar till att öka N effektiviteten och insatser av andra näringsämnen och kalk märks mycket fortare.

Med en varierad utsädesmängd försöker vi säkerställa att varje jordart får så många planter som den kan och ska ha, detta bidrar även till bättre konkurrens mot ogräs.

Vårt system med 8 m moduler medför att vi kan utföra de flesta arbeten under så optimala betingelser som möjligt, dvs. vår kapacitet är hög. Om sen antalet insatser i form av användande av kemikalier och antalet körningar med tunga jordbearbetnings maskiner sjunker och kvaliteten på grödorna blir jämnare och bättre så kan ju envar räkna ut att vi upplever ett förbättrat resultat.

Att komma igång med ett system som detta kräver en del initiala investeringar och anpassningar av maskiner. Men inte minst intresse utan också en vilja att lägga ner mer arbete på driftledning och driftoptimering krävs för att kunna få allting att fungera.

Även efter tio års arbete med förbättringar och förändringar tror jag det finns mycket potential kvar i marken och det har aldrig varit så intressant som nu att vara jordbrukare.

